

Sprawozdanie
z działania systemu zapewniania jakości kształcenia
w roku akademickim 2019/2020
INSTYTUT FILOZOFII UwB

Kierunki studiów i liczba studentów:

kognitywistyka i komunikacja (pierwszy stopień): 153,
filozofia i etyka (pierwszy stopień): 44,
filozofia (drugi stopień): 11.

Liczba studentów studiów 1 i 2 stopnia łącznie: 208, w tym:

na studiach stacjonarnych: 208,
na studiach niestacjonarnych: 0.

Stan na: 15.10.2019.

Liczba doktorantów: 6.

Liczba słuchaczy studiów podyplomowych: 0.

**1. MONITOROWANIE KOMPETENCJI I DOŚWIADCZENIA NAUCZYCIELI
AKADEMICKICH I INNYCH OSÓB PROWADZĄCYCH ZAJĘCIA ZE
STUDENTAMI I DOKTORANTAMI**

Opis podjętych działań i uzyskanych rezultatów

Zgodnie z Ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce – oraz Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów ponad 75% godzin na każdym z prowadzonych przez Instytut Filozofii kierunków obsadzonych zostało przez nauczycieli akademickich zatrudnionych na Uniwersytecie w Białymstoku jako podstawowym miejscu pracy (wszystkie trzy prowadzone przez Instytut kierunki – filozofia i etyka oraz kognitywistyka i komunikacja I-go stopnia, a także filozofia II-go stopnia – mają profil ogólnokademycki).

Oceny działalności naukowej i dydaktycznej pracowników dokonuje się zgodnie z wymogiem ustawowym na podstawie sprawozdań z działalności naukowej oraz hospitacji i ankiet studenckich wypełnianych w USOS.

W obsadzie zajęć dydaktycznych na wszystkich kierunkach uwzględniono kwalifikacje i przygotowanie nauczycieli akademickich do prowadzenia poszczególnych przedmiotów. Za obsadę zajęć w Instytucie odpowiedzialny jest Wicedyrektor Instytutu ds. Dydaktycznych.

Wykłady prowadzili samodzielni pracownicy naukowcy oraz, za zgodą Rady Instytutu, doktorzy. Część zajęć (niektóre wykłady, konwersatoria, lektoraty) powierzano pracownikom jednostek spoza Instytutu: np. Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych. Zajęcia prowadzili również specjaliści i praktycy spoza uniwersytetu (Polskie Radio Białystok, Uniwersytet Medyczny w Białymstoku). Nad merytoryczną jakością prowadzonych przez nich zajęć czuwali etatowi nauczyciele akademicy – koordynatorzy przedmiotów, kierownicy Katedr i Dyrekcja Instytutu.

Seminaria magisterskie oraz seminaria licencjackie prowadzili samodzielni pracownicy

naukowi i doktorzy (za zgodą Rady Instytutu). Tematy prac magisterskich i licencjackich zatwierdzała powołana do tego celu Komisja. Prace magisterskie i licencjackie na wszystkich kierunkach Instytutu były sprawdzane w systemie antyplagiatowym OSA oraz wprowadzone do systemu APD (Archiwum Prac Dyplomowych).

Pracownicy Instytutu Filozofii stale podnoszą kwalifikacje zawodowe. W roku akademickim 2019/2020 złożono jeden wniosek o nadanie tytułu profesora oraz jeden wniosek o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

W semestrze letnim, w związku z koniecznością prowadzenia zajęć w trybie zdalnym, pracownicy Instytutu brali udział w cyklu sesji szkoleniowych poświęconych prowadzeniu zajęć online za pośrednictwem platformy Blackboard Collaborate.

Wnioski (rekomendacje dla WSZJK):

1. Monitorowanie przepisów dotyczących wytycznych określających zasady tworzenia programów kształcenia (Rozporządzeń Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Uchwał Senatu Uniwersytetu w Białymstoku) oraz dostosowywanie programów studiów do ewentualnych zmian.
2. Opracowanie i udostępnienie na stronie internetowej nowych standardów prac licencjackich, magisterskich i doktorskich.
3. Uczulenie pracowników na potrzebę doskonalenia kompetencji dydaktycznych związanych z kształceniem zdalnym.

Realizacja rekomendacji WSZJK oraz USZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Uwaga ogólna: Rekomendacje zostały przedstawione w raporcie z roku 2018/19 sporządzonym przez Wydział Historyczno-Socjologiczny, w którego skład wchodziły subjednostki (samodzielna Katedra Filozofii i Etyki oraz trzy zakłady należące do Instytutu Socjologii i Kognitywistyki) odpowiedzialne za kierunki studiów filozofia, filozofia i etyka oraz kognitywistyka i komunikacja. Realizowane były w roku akademickim 2019/20 w samodzielnym Instytucie Filozofii w perspektywie nowej małej jednostki prowadzącej studia na dwóch kierunkach I-go stopnia oraz jednym kierunku II-go stopnia, a także zajęcia usługowe na innych wydziałach.

Rekomendacje:

1. Stała troska o jakościowe dopasowanie kompetencji naukowych i dydaktycznych pracowników do prowadzonych przez nich zajęć.
2. Zachęcanie pracowników do stałego podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych nie tylko w kontekście pracy naukowej, ale również metod dydaktycznych.
3. Zwiększenie roli kierunkowych zespołów dydaktycznych w procesie modyfikowania planów studiów oraz weryfikacji efektów kształcenia celem zapewnienia większej przejrzystości i demokratyzacji procesu podejmowania decyzji o charakterze programowym.
4. Dołożenie większych starań, by dokumenty dotyczące dydaktyki (plan studiów, program studiów, efekty kształcenia) były na bieżąco aktualizowane na stronie jednostki. Jest to

szczególnie ważne w procesie rekrutacji, by kandydaci mogli się z nimi zapoznać przed podjęciem decyzji o wyborze kierunku studiów.

Realizacja rekomendacji:

Ad 1. Obsada zajęć dydaktycznych dokonana została przed rozpoczęciem roku akademickiego w porozumieniu z kierownikami Katedr i Zakładów, którzy mieli możliwość zgłoszenia swoich sugestii dotyczących prowadzenia poszczególnych kursów – w oparciu o znane im zainteresowania badawcze pracowników.

Ad 2. Sekretariat Instytutu Filozofii regularnie rozsyła do pracowników informacje dotyczące różnego typu szkoleń pozwalających podnosić kompetencje dydaktyczne.

Ad 3. W związku ze zmianą struktury Wydziału Historyczno-Socjologicznego wcześniej powołane kierunkowe zespoły dydaktyczne przestały istnieć. Programy studiów oraz obsada zajęć dydaktycznych omawiane są podczas posiedzeń Rady Instytutu, w których może uczestniczyć każdy pracownik jednostki.

Ad 4. Na stronie internetowej Instytutu Filozofii (filozofia.uwb.edu.pl) – a także podstronie poświęconej kierunkowi kognitywistyka i komunikacja (kognitywistyka.uwb.edu.pl) – zamieszczono wszystkie podstawowe informacje dotyczące procesu kształcenia na prowadzonych przez Instytut kierunkach.

2. MONITOROWANIE I DOSKONALENIE PROCESU KSZTAŁCENIA

Opis podjętych działań i uzyskanych rezultatów

Prawidłowość przebiegu procesu kształcenia kontrolowana jest przez Radę Instytutu, koordynatorów przedmiotów oraz na okresowych zebraniach w poszczególnych katedrach/zakładach, podczas których omawiane są propozycje korekt programu studiów, planów kształcenia, tworzenia specjalności. Charakterystyka kierunku studiów, program i plan nauczania, prawidłowość stosowania systemu ECTS kontrolowane są wewnętrznie oraz przez Dział Dydaktyki przed zatwierdzeniem programów nauczania przez Radę Instytutu i Senat.

Ze względu na to, że Instytut Filozofii jest jednostką małą, zrezygnowano z tworzenia odrębnych zespołów ds. monitorowania kształcenia na poszczególnych kierunkach.

Sylabusy poszczególnych przedmiotów zgodne są z obowiązującymi wzorcami zatwierdzonymi przez Senat (Uchwała 1202 Senatu UwB) i udostępniane w sekretariacie Instytutu Filozofii oraz w USOS. Zawartość merytoryczna sylabusów przedmiotów kontrolowana jest przez bezpośrednich przełożonych poszczególnych pracowników (kierownicy katedr i zakładów), którzy akceptują je przed złożeniem przez pracownika, oraz przez dyrekcję Instytutu.

Proces przygotowania prac licencjackich i magisterskich oraz ich oceny rejestrowane są w systemie APD. Za ich jakość odpowiadają promotorzy.

Studenci kierunku kognitywistyka i komunikacja odbywają wymagane przez program studiów praktyki zawodowe w placówkach zgodnych z profilem studiów (np. firmy informatyczne, placówki edukacyjne, placówki wspomagające zdrowie i rozwój procesów

poznawczych, instytucje kultury, redakcje, biura tłumaczeń, księgarnie). Realizacja praktyk może również polegać na uczestnictwie studentów w pracach badawczych pracowników Uniwersytetu. Nadzór nad praktykami pełni wyznaczony przez Dyрекcję i zaakceptowany przez Radę Naukową opiekun. Przebieg praktyk jest dokumentowany w ankiecie przygotowywanej przez opiekuna, którą wypełnia odbywający praktyki student oraz przedstawiciel placówki, w której zostały one odbyte. Na kierunkach filozofia i etyka I stopnia oraz filozofia II stopnia do niedawna możliwe było zdobywanie uprawnień pedagogicznych, co wiązało się z odbywaniem wymaganej liczby godzin praktyk w szkołach. Po zmianie systemu kształcenia pedagogicznego na kierunkach tych nie ma już możliwości zdobywania uprawnień pedagogicznych (nie stworzyliśmy odrębnej ścieżki dydaktycznej ze względu na małą ogólną liczbę studentów i małe zainteresowanie specjalnością pedagogiczną), a co za tym idzie nie ma też praktyk w szkołach.

Instytut Filozofii podejmuje starania zmierzające do pozyskania informacji o losach absolwentów oraz potrzebach rynku pracy. Konkretnych danych jest na razie zbyt mało, by na ich podstawie decydować o ewentualnych korektach w programie studiów (zob. sekcje 7, 8 i 9 niniejszego sprawozdania). Niewykluczone jednak, że takie decyzje zostaną podjęte w przyszłości.

W roku akademickim 2019/2020 Instytut Filozofii nie prowadził kształcenia na studiach podyplomowych. Studia doktoranckie istnieją w dwóch formach: jako ścieżka filozoficzna w ramach humanistyczno-społecznych wydziałowych studiów doktoranckich (tzw. stare studia doktoranckie, organizowane w ramach d. Wydziału Historyczno-Socjologicznego) oraz jako ścieżka filozoficzna w Humanistycznej Szkole Doktorskiej (tzw. nowe studia doktoranckie). Obecny Instytut Filozofii miał w roku akademickim 2019/2020 sześciu doktorantów w starej formule i troje doktorantów w nowej. Programy studiów doktoranckich zostały przygotowane przez powołane w tym celu zespoły pod kierunkiem profesora. W. Małgorzaty Kowalskiej, obecnej dyrektorki IF. Monitorowaniem jakości kształcenia na „starych” studiach doktoranckich zajmuje się Dyrekcja IF w porozumieniu z koordynatorką tych studiów na poziomie całego dawnego Wydziału Historyczno-Socjologicznego. W nowej szkole doktorskiej za jakość kształcenia odpowiada funkcjonująca tam Rada Naukowa, w której IF ma swojego przedstawiciela (prof. Kowalska).

Wynik ankiet wewnętrznych dotyczących kształcenia zdalnego

W semestrze letnim roku akademickiego 2019/2020 podstawowym wyzwaniem dla procesu kształcenia była organizacja kształcenia zdalnego związanego z epidemią COVID-19.

W drugiej połowie kwietnia 2020 roku, po dwóch miesiącach od rozpoczęcia zdalnego kształcenia, zostały przeprowadzone za pomocą programu Google Forms ankiety wewnętrzne dotyczące jakości prowadzonej przez pracowników Instytutu zdalnej dydaktyki.

Ich wyniki nie były całkowicie miarodajne, ale liczba oddanych głosów zbliżyła się do reprezentatywnej (13 w przypadku I roku kognitywistyki i komunikacji, 7 i 6 w kolejnych rocznikach, po 2 głosy z każdego rocznika filozofii i etyki oraz 4 z filozofii II stopnia – co w porównaniu z ogółem studentów każdego rocznika było próbą statystycznie istotną).

Najważniejsze płynące z ankiet wnioski dotyczyły troski o realistyczny zakres materiału

przekazywanego w ramach zdalnego kształcenia oraz stawianych studentom wymagań, oczekiwanego przez studentów urozmaicenia w zakresie formy prowadzonych zajęć (większość zajęć, jak wynikało z ankiet, odbywała się za pośrednictwem poczty elektronicznej/USOS mail), a także potrzeby stworzenia jednej, a przynajmniej głównej platformy, gdzie dostępne będą wszystkie przekazywane studentom materiały, względnie prowadzone będą wszystkie zdalne zajęcia.

Komentarze umieszczone przez studentów w ankietach były nieliczne i trudno na ich podstawie wyciągać ogólne wnioski. Przykład komentarza pozytywnego: „Muszę przyznać, że trudno jest się zebrać do pracy w warunkach domowych, szczególnie gdy jest ładna pogoda. Chciałabym więcej wideokonferencji. Fajnie jest się spotkać i porozmawiać z innymi osobami niż domownicy”. Komentarze negatywne: „Panuje tu za duży chaos. Gdyby wszystkie przedmioty, a przynajmniej większość były prowadzone w jednym miejscu, np. google classroom, byłoby o wiele łatwiej się w tym wszystkim odnaleźć. Platforma ta, chociaż nie jest idealna, daje też możliwość szybkiej odpowiedzi zwrotnej. Wtedy studenci widzą, co mają zrobione/zaliczone, co muszą jeszcze zrobić i na kiedy”; „Osobiście organizację nauki utrudnia mi ilość pojedynczych maili od prowadzących. Często jest wysyłanych kilka maili, jeden po drugim, od jednego prowadzącego, co później utrudnia »połapanie« się, gdzie są dane materiały i jakie są terminy oddania zadań domowych”.

Wyniki ankiet oraz wnioski i zalecenia zostały przekazane pracownikom przez Dyrektora Instytutu Filozofii.

Wnioski (rekomendacje dla WSZJK):

1. Opracowanie i udostępnienie na stronie internetowej nowych standardów prac licencjackich, magisterskich i doktorskich.
2. Należy monitorować prace Komisji Senackich oraz Działu Dydaktyki nad rozwiązaniami dotyczącymi jakości kształcenia.
3. Należy zwrócić uwagę na zgodność danych pojawiających się w systemie USOS z programami kształcenia i obciążeniami dydaktycznymi ustalonymi dla bieżącego roku akademickiego.

Realizacja rekomendacji WSZJK oraz USZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Rekomendacje:

1. *Stała troska o przekazywanie studentom praktycznych umiejętności i wskazywanie możliwości zastosowania zdobytej wiedzy w praktyce.*
2. *Nieustanny nacisk na rozwój kompetencji językowych studentów nie tylko poprzez przedmioty prowadzone stricte w języku obcym, ale również poprzez motywowanie pracowników do wprowadzania do swoich zajęć terminologii i literatury obcojęzycznej.*

Realizacja rekomendacji:

Ad 1. Rekomendacja realizowana w ramach zajęć. Kognitywistyka i komunikacja jest kierunkiem, którego program – ze względu na dużą liczbę zajęć praktycznych, przede wszystkim związanych z programowaniem i obsługą specjalistycznych aplikacji i programów komputerowych – zbliża się do programów kierunków o profilu praktycznym. W

przypadku filozofii i etyki oraz filozofii długotrwałe problemy z uzyskaniem pożądaných naborów oraz toczące się wokół tej sprawy podczas Rad Naukowych dyskusje sprawiły, że pracownicy uczuleni są na potrzebę stałego ukazywania związków między przekazywanym studentom materiałem a aktualną praktyką społeczną.

Ad 2. Rekomendacja realizowana w ramach zajęć. W sylabusach przedmiotów, zwłaszcza w ramach literatury dodatkowej, pojawiają się teksty w języku obcym.

3. OCENA JAKOŚCI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Opis podjętych działań i uzyskanych rezultatów

Jakość zajęć dydaktycznych jest monitorowana za pośrednictwem hospitacji zajęć poszczególnych pracowników na podstawie harmonogramu ustalonego przez Dyrektora Instytutu po konsultacjach z kierownikami Katedr/Zakładów. Kierownicy Katedr/Zakładów i Dyrekcja Instytutu przeprowadzają hospitacje zajęć pracowników poddawanych ocenie okresowej, a także innych nauczycieli akademickich, wobec których zaistnieje potrzeba hospitacji (protokół hospitacji zgodny jest z wzorem: Załącznik nr 1 do *Uchwały nr 2614 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 r.*). Hospitowani zapoznali się z zaleceniami i przyjęli do wiadomości wynik oceny. Protokoły hospitacji pracowników zostały przedłożone komisji oceniającej i tym samym wyniki hospitacji będą uwzględniane przy ocenie okresowej pracownika. W roku akademickim 2019/2020 ocenie mieli podlegać wszyscy pracownicy, jednak przepisy prawne związane z pandemią COVID-19 zawiesiły ocenianie pracowników.

Semestr letni roku akademickiego 2019/20 odbywał się w warunkach epidemii i ograniczeń z nią związanych: nie udało się przeprowadzić ani ankiet absolwenta, ani ankiet ewaluacyjnych, zaplanowanych na koniec semestru letniego w formie papierowej.

Zajęcia dydaktyczne nauczycieli akademickich były oceniane przez studentów po zakończeniu zajęć dydaktycznych za pomocą ankiet wypełnianych w systemie USOS (*Kwestionariusz oceny zajęć dydaktycznych*). Oceniono w ten sposób 19 nauczycieli z Instytutu.

Starostowie roku pozostają w kontakcie z opiekunami roku i przekazują Dyrekcji Instytutu oraz kierownikom Katedr/Zakładów uwagi zgłaszane przez grupę lub rocznik. Uwagi te są w miarę możliwości uwzględniane.

W roku akademickim 2019/2020 studenci wypełnili w USOS-ie 302 kwestionariusze ankietowe dotyczące zajęć prowadzonych w Instytucie Filozofii przez jego pracowników (na co najmniej 2539 możliwych do wypełnienia), co stanowi 12%. Ponieważ Instytut Filozofii jest jednostką nową, nie sposób ustalić, czy odsetek wypełnionych kwestionariuszy ankietowych był wyższy niż w roku akademickim 2018/2019. Warto jednak zauważyć, że w roku akademickim 2018/2019 studenci Wydziału Historyczno-Socjologicznego, z którego wyłonił się Instytut, wypełnili 8,9% kwestionariuszy ankietowych.

Niestety, ze względów technicznych związanych z ograniczeniami systemu USOS oraz tym, że Instytut Filozofii powstał podczas roku akademickiego 2019/2020, nie można ustalić, ilu studentów wypełniło co najmniej jedną ankietę ani czy liczba studentów wypełniających

ankiety wzrosła w stosunku do poprzedniego roku, czy była taka sama, czy może zmalała.

Ankiety oceny zajęć dydaktycznych

Nie przeprowadzono porównania wyników do zeszłego roku akademickiego ze względu na zmiany strukturalne i kadrowe.

Studenci ocenili 95 zajęć (z uwzględnieniem faktu, że z powodu podziału na grupy jeden przedmiot może prowadzić więcej niż jedna osoba). Ankietowani oceniali zajęcia dydaktyczne w dziewięciu wymiarach w pięciostopniowej skali, gdzie 1 oznacza *bardzo nisko*, 2 – *nisko*, 3 – *ani nisko, ani wysoko*, 4 – *wysoko*, 5 – *bardzo wysoko*.

22 zajęć (np. 23%) oceniono na 5;

33 zajęć (np. 35%) oceniono na 4,9-4,5;

29 zajęć (np. 31%) oceniono na 4,4-4,0;

11 zajęć (np. 12%) oceniono na mniej niż 4.

Ankiety zawierały 16 komentarzy. Większość (10) miała charakter wyraźnie pozytywny, np. „Bardzo lubiłam zajęcia z X. Szczególnie za jej otwartość, wyrozumiałość, ciepłe podejście do studenta pierwszego roku, poczucie humoru. Wszystko to w połączeniu z merytoryczną wiedzą sprawiło, że przygoda z przedmiotem Y, choć na początku wydawała się bardzo trudna, okazała się tak ciekawa”, „X podchodzi do studenta indywidualnie, traktuje każdego z szacunkiem. Zawsze zachęca do dyskusji i wyrażania własnej opinii. Wybór lektur jest ciekawy i zmusza do myślenia”, „X jest bardzo kompetentny a zajęcia przez Niego prowadzone są jednym z powodów dzięki którym studenci z chęcią przychodzą na uniwersytet” (zachowana oryginalna interpunkcja). Nieliczne uwagi negatywne dotyczyły głównie spraw związanych z logistyką i komunikacją: studenci skarżyli się na nieodpowiadanie na maile, odwoływanie zajęć oraz innego rodzaju zmiany, które autorom uwag wydawały się nieusprawiedliwione i krzywdzące.

Z ankiety wynika przede wszystkim, że studenci nie są zainteresowani wypełnianiem ankiet oceniających zajęcia dydaktyczne. Niemal połowa ankiet została wypełniona przez tylko jednego uczestnika zajęć, niemal 85% ankiet zostało wypełnionych przez najwyżej trzy osoby [prawie 60% ankiet zostało wypełnionych przez 1-10% uczestników zajęć, niemal 80% ankiet – przez maks. 25% uczestników]. Ponadto studenci, którzy wypełnili kwestionariusze ankietowe, większość zajęć prowadzonych przez pracowników Instytutu Filozofii oceniają bardzo wysoko lub wysoko.

Wszyscy nauczyciele akademicy mają w USOS dostęp do wyników ankiet dotyczących prowadzonych przez siebie przedmiotów.

Wnioski (rekomendacje dla WSZJK):

1. Zachęcanie studentów do wypełniania ankiet w systemie USOS.

Realizacja rekomendacji WSZJK oraz USZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Rekomendacje:

- 1. Wzmacnianie mechanizmów premiujących najlepiej ocenianych dydaktyków w danym roku akademickim*
- 2. Zwiększenie intensywności oceny jakości dydaktyki poprzez hospitacje.*
- 3. Potrzeba silniejszego wsparcia merytorycznego i organizacyjnego ze strony jednostek prowadzących dydaktykę w zakresie ewaluacji jakości kształcenia (zwiększenie frekwencji podczas wypełniania ankiet), jak również podjęcie wysiłków na rzecz zwiększenia znaczenia ewaluacji jakości kształcenia w świadomości studentów (działania komunikacyjne na różnych płaszczyznach).*

Realizacja rekomendacji:

Ad 1. Dyrekcja Instytutu Filozofii rozważa wprowadzenie mechanizmu premiowania najlepiej ocenianych dydaktyków. Ograniczeniem jest reprezentatywność wyników ankiet oceny zajęć.

Ad 2. Hospitacje prowadzone były regularnie, a kierownicy Katedr i Zakładów przedstawili oraz omówili ich wyniki w rozmowach z hospitowanymi pracownikami.

Ad 3. Podczas spotkania ze studentami w semestrze zimowym przekazano informację o potrzebie i znaczeniu wypełniania różnego rodzaju ankiet przeprowadzanych przez Uczelnię.

4. MONITOROWANIE WARUNKÓW KSZTAŁCENIA I ORGANIZACJI STUDIÓW

Opis podjętych działań i uzyskanych rezultatów

Warunki lokalowe Instytutu Filozofii są dość trudne. Pracownicy Instytutu Filozofii dysponują pokojami przeznaczonymi dla poszczególnych Katedr/Zakładów, które wykorzystywane są do konsultacji, choć siedziby te są ciasne i w kilku przypadkach muszą pomieścić względnie dużą liczbę pracowników, a w jednym przypadku (Zakład Translatoryki i Hermeneutyki Filozoficznej) leżą poza terenem IF. W większości pokoi do dyspozycji pracowników są komputery z podłączeniem do Internetu, choć nie jest to sprzęt wysokiej jakości, a łącza internetowe są słabe. Znajdują się w nich także podręczne księgozbiory.

Sale wykładowe i część innych pomieszczeń dydaktycznych wyposażono w rzutniki multimedialne. Sale są częściowo przydzielone do dyspozycji danego kierunku.

Studenci mają dostęp do bezprzewodowego Internetu, chociaż Internet czasem na terenie IF szwankuje.

Studenci korzystają z Biblioteki Głównej Uniwersytetu w Białymstoku mieszczącej się w Kampusie oraz Biblioteki Humanistyczno-Społecznej mieszczącej się w budynku Instytutu Filozofii.

Instytut ma swoją stronę internetową. Strona zawiera aktualne informacje dotyczące programów nauczania, rozkładu zajęć, dyżurów pracowników, rekrutacji itp. Ponadto informacje bieżące dostępne są na tablicach ogłoszeń umieszczonych na ścianach korytarzy oraz w sekretariacie.

Wnioski (rekomendacje dla WSZJK):

1. Podjęcie starań o poprawienie jakości i zwiększenie dostępności do Internetu.
2. Monitorowanie księgozbiorów i baz danych dostępnych w Bibliotece Uniwersyteckiej dla studentów kierunków humanistycznych.

Realizacja rekomendacji WSZJK oraz USZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Rekomendacje:

1. Pilna modernizacja pracowni komputerowej.
2. Poprawa wyposażenia multimedialnego w salach dydaktycznych.
3. Poszukiwanie formuły realizacji zorganizowanych praktyk dla większych grup studentów, np. w postaci obozów naukowych, czy pracy przy projektach o charakterze naukowo-badawczym.
4. Podjęcie współpracy w zakresie praktyk studenckich z samorządami lokalnymi z regionu (na poziomie gmin i powiatów) położonymi również w większej odległości od Białegostoku.

Realizacja rekomendacji:

Ad. 1. W porozumieniu z Instytutem Socjologii zmodernizowano 6 stanowisk roboczych w pracowni komputerowej. Modernizacja 4 kolejnych stanowisk planowana jest na semestr zimowy roku akademickiego 2020/2021.

Ad. 2. W porozumieniu z Instytutem Socjologii zakupiono 7 komputerów do sal dydaktycznych.

Ad. 3. Nie dotyczy Instytutu Filozofii. W programach kierunków filozofia i etyka oraz filozofia nie ma praktyk zawodowych. Praktyki na kierunku kognitywistyka i komunikacja będą organizowane po raz pierwszy w roku akademickim 2020/2021.

Ad. 4. Jw.

5. MONITOROWANIE WSPARCIA STUDENTÓW I DOKTORANTÓW W PROCESIE UCZENIA SIĘ

Opis podjętych działań i uzyskanych rezultatów

Na powstałej w roku akademickim 2019/2020 stronie internetowej Instytutu Filozofii (filozofia.uwb.edu.pl) w zakładce „Studia” dostępne są informacje o działających w Instytucie kołach naukowych (Koło Naukowe Filozofów UwB, Koło Naukowe Kognitywistów UwB), opiekunach poszczególnych roczników, działających w Instytucie organizacjach studenckich i ich członkach (Samorząd studencki), a także uniwersyteckim Centrum Wsparcia Studentów i Doktorantów Niepełnosprawnych.

Bieżące problemy związane z przebiegiem kształcenia na prowadzonych przez Instytut Filozofii kierunkach zgłaszane są opiekunom roczników, którzy w razie potrzeby przekazują je Dyrekcji.

Na początku semestru letniego 2019/2020 odbyło się spotkanie Dyrekcji Instytutu Filozofii

ze studentami wszystkich roczników kierunku filozofia i etyka. Jego tematem były zgłaszane opiekunom roczników problemy, które napotykają studenci w procesie kształcenia. Studentów zapytano o ich sugestie i postulaty dotyczące ewentualnych zmian w programach studiów. Ustalenia były niekonkluzywne. Podczas spotkania ujawniły się znaczne różnice między oczekiwaniami poszczególnych studentów studiujących filozofię i etykę. Ogólnie rzecz biorąc, spotkanie zostało jednak dobrze ocenione przez studentów i miało pozytywny wpływ na panujące wśród nich nastroje.

Wnioski (rekomendacje dla WSZJK):

1. Należy przynajmniej raz w roku organizować spotkania Dyrekcji ze studentami poszczególnych kierunków prowadzonych przez Instytut Filozofii.

Realizacja rekomendacji WSZJK oraz USZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Brak rekomendacji z ubiegłego roku.

6. OCENA MOBILNOŚCI STUDENTÓW I DOKTORANTÓW ORAZ STOPNIA UMIĘDZYNARODOWNIENIA KSZTAŁCENIA

Opis podjętych działań i uzyskanych rezultatów

Instytut Filozofii prowadzi wymianę studentów na mocy umów międzyuczelnianych podpisanych w ramach Programu Socrates/Erasmus, Programu Mobilności Studentów MOST.

Program Erasmus+ w roku akademickim 2019/2020 według danych instytutowego Koordynatora Programu Erasmus+ ds. studentów wyjeżdżających:

- liczba studentów korzystających z wymiany międzynarodowej: 0
- liczba uczestników studiów doktoranckich korzystających z wymiany międzynarodowej: 0
- liczba studentów z zagranicy w ramach wymiany międzynarodowej: 0
- liczba doktorantów z zagranicy w ramach wymiany międzynarodowej: 0
- liczba odbytych praktyk zagranicznych w ramach wymiany międzynarodowej: 0
- liczba ankiet wypełnionych przez studentów i doktorantów uczestniczących w wymianie międzyuczelnianej: 0.

Wnioski (rekomendacje dla WSZJK):

1. Podejmowanie dalszych starań w celu zwiększenia liczby pracowników i studentów korzystających z programu Erasmus oraz MOST – uwzględniając okoliczności związane z pandemią COVID-19.

Realizacja rekomendacji WSZJK oraz USZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Rekomendacje:

1. Stałe zachęcanie studentów i pracowników do podejmowania wyjazdów zagranicznych w celach edukacyjnych.
2. Stałą troską o rozwijanie mobilności studentów i pracowników poprzez poszukiwanie nowych kierunków współpracy międzynarodowej.

Realizacja rekomendacji:

Ad. 1. W roku akademickim 2019/20 studenci i pracownicy Instytutu Filozofii byli wielokrotnie informowani drogą mailową o możliwości wyjazdów zagranicznych w ramach programu Erasmus+. Na początku roku akademickiego 2019/20 odbyło się również spotkanie studentów z pracownikiem Działu Współpracy Międzynarodowej na ten właśnie temat.

Ad. 2. W maju 2020 studentka kognitywistyki i komunikacji została zrekrutowana na studia w semestrze letnim 2020/21 na uniwersytecie w Evora w Portugalii. Zapewne ze względu na rozwój pandemii w roku 2020 zainteresowanie wyjazdami w ramach Erasmus+ w roku akademickim 2020/21 nie było duże.

W roku akademickim 2019/20 podjęto próby nawiązania współpracy Instytutu z instytucjami naukowymi w krajach UE i Turcji w ramach programu Erasmus+. Być może ze względu na pandemię odzew ze strony potencjalnych zagranicznych partnerów był jednak słaby. Starania będą kontynuowane.

7. UZYSKIWANIE OPINII ABSOLWENTÓW UCZELNI O PRZEBIEGU ODBYTYCH STUDIÓW

Opis podjętych działań i uzyskanych rezultatów

Ze względu na pandemię covid-19 nie przeprowadzono przewidzianych ankiet ewaluacyjnych (miały one zostać przeprowadzone w formie papierowej).

Wnioski (rekomendacje dla WSZJK):

1. Ze względu na pandemię covid-19 należy w miarę możliwości zadbać o przeprowadzenie ankiet absolwentów w formie zdalnej (np. wykorzystując system „Ankieter”).

Realizacja rekomendacji WSZJK oraz USZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Rekomendacje:

1. Stały nacisk na możliwie szerokie uwzględnienie w programach nauczania treści o charakterze praktycznym. Dotyczy to w szczególności lepszego dopasowania dorobku i umiejętności pracowników do prowadzonych przez nich przedmiotów, jak również unikania corocznych zmian prowadzonych przez nich kursów. Warto motywować pracowników do takiego konstruowania sylabusów przedmiotowych, aby w maksymalnym stopniu przekazywać wiedzę praktyczną, jak również aktywizować studentów do wykorzystywania zdobytej wiedzy.

2. Aktywniejsze zachęcanie absolwentów do dzielenia się spostrzeżeniami na temat odbytych studiów.

Realizacja rekomendacji:

Ad 1. Instytut Filozofii dostosował się do rekomendacji. Informacje na ten temat znajdują się w sekcji 1 i 2 niniejszego sprawozdania.

Ad 2. Ze względu na pandemię covid-19 nie udało się zrealizować rekomendacji.

8. MONITOROWANIE RELACJI Z OTOCZENIEM SPOŁECZNO-

GOSPODARCZYM W ODNIESIENIU DO PROGRAMU STUDIÓW

Opis podjętych działań i uzyskanych rezultatów

Napotkano trudności w uzyskaniu opinii pracodawców o poziomie zatrudnianych absolwentów w postaci ankiet. Nie uzyskano ani jednej odpowiedzi pracodawców o poziomie zatrudnionych absolwentów w ciągu ostatnich 3 lat (Instytut Filozofii jest jednostką istniejącą od roku).

System pozyskiwania od pracodawców informacji na temat przygotowania absolwentów był przedmiotem dyskusji podczas Rady Instytutu. W szczególności pozyskiwaniu tego rodzaju informacji miała służyć Instytutowa Rada Konsultacyjna, o której mówi Uchwała Senatu UwB nr 1748 z dn. 27 maja 2015 roku. Na Radzie Instytutu na początku semestru letniego 2019/2020 toczyła się dyskusja o kandydatach – spośród grona interesariuszy zewnętrznych – mogących wejść w skład tej Rady. Dalsze prace nad powołaniem zewnętrznych kandydatów do Rady Konsultacyjnej zatrzymała pandemia COVID-19 – zaproszenie do Rady Konsultacyjnej osób z zewnątrz wymaga spotkań bezpośrednich.

W roku akademickim 2020/2021 ważne informacje o oczekiwaniach pracodawców i ocenie przygotowania zawodowego studentów kognitywistyki i komunikacji powinny przynieść organizowane od tego roku praktyki zawodowe. Opiekun praktyk zostanie uczulony na potrzebę uzyskania tego rodzaju informacji, a także zobligowany do przygotowania stosownego raportu.

Wnioski (rekomendacje dla WSZJK):

1. Instytut Filozofii powinien podejmować próby kontaktowania się z pracodawcami zainteresowanymi jego absolwentami i programem kształcenia, a także pozyskiwać informacje dotyczące kompetencji zawodowych potrzebnych na rynku pracy na podstawie analizy przebiegu praktyk zawodowych.
2. Dokończyć pracę nad powołaniem Instytutowej Rady Konsultacyjnej.

Realizacja rekomendacji WSZJK oraz USZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Rekomendacje:

1. *Podjęmowanie ciągłych starań w kierunku pozyskania do współpracy kolejnych pracodawców, nie tylko w kontekście zapraszania ich do prowadzenia zajęć na Wydziale, ale również przyjmowania studentów na praktyki i staże.*
2. *Delegowanie osób chętnych do odbywania praktyki w jednostkach samorządowych deklarujących chęć przyjęcia studentów na praktykę. Studenci mogliby podejmować praktykę m.in. w wydziałach/departamentach komunikacji, promocji, kultury, itp.*

Realizacja rekomendacji:

Ad 1. Instytut Filozofii dostosował się do rekomendacji.

Ad 2. Nie dotyczy Instytutu Filozofii.

9. MONITOROWANIE KARIER ZAWODOWYCH ABSOLWENTÓW

Opis podjętych działań i uzyskanych rezultatów

Wiedza na temat losów absolwentów Instytutu Filozofii pochodzi z Raportu z Badania Losów Absolwentów (BLA) rocznika 2018/2019. Raport powstał na podstawie wyników internetowej ankiety przeprowadzonej przez Dział Spraw Studenckich Uniwersytetu w Białymstoku w grudniu 2019 i styczniu 2020 roku (a więc w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy od momentu ukończenia studiów). Badani byli absolwenci Uniwersytetu w Białymstoku, którzy ukończyli studia w roku akademickim 2018/2019.

Ze względu na ochronę danych osobowych w raporcie przyjęto zasadę ograniczającą prezentację wyników badania do zbiorowości liczących przynajmniej 5 osób. Oznacza to, że w raporcie nie zamieszczono informacji dotyczących absolwentów filozofii i etyki, którą w roku akademickim 2018/2019 ukończyło 4 absolwentów. W roku akademickim 2018/2019 nie prowadzono kształcenia na II roku kierunku filozofia II-go stopnia.

Łączna liczba przebadanych absolwentów Instytutu Filozofii po 9 miesiącach od ukończenia studiów to 12 osób. Łączna liczba przebadanych absolwentów po 3 latach od ukończenia studiów: 19.

Jedyne w miarę reprezentatywne informacje z tegorocznego raportu dotyczą absolwentów kognitywistyki i komunikacji. Ankiety wypełniło 11 z 32, a więc 31% absolwentów kierunku. Udzielone przez nich odpowiedzi można ocenić dopiero po ich odniesieniu do przedstawionej w raporcie „średniej odpowiedzi” na to samo pytanie, udzielonej przez innych przebadanych w tym samym roku absolwentów Uniwersytetu w Białymstoku.

Poszczególne odpowiedzi absolwentów kognitywistyki i komunikacji na tle innych absolwentów Uniwersytetu w Białymstoku przedstawiają się następująco:

Na pytanie „W jakim stopniu wykorzystujesz w swojej pracy umiejętności zdobyte podczas studiów?” 17% absolwentów kognitywistyki i komunikacji odpowiedziało, że „wykorzystuje” umiejętności nabyte podczas studiów w pracy zawodowej. Żaden absolwent nie odpowiedział, że wykorzystuje je „w pełni”. W skali całego Uniwersytetu odsetki te wynosiły, odpowiednio, 14% i 10%.

Na pytanie „W jakim stopniu ukończone studia przygotowały Cię pod względem praktycznym do wykonywania zawodu?” żaden absolwent kognitywistyki i komunikacji nie udzielił odpowiedzi pozytywnej („Przygotowały” lub „W pełni przygotowały”). W skali całego Uniwersytetu odsetki te wynosiły, odpowiednio, 12% i 4%.

Na pytanie „W jakim stopniu ukończone studia przygotowały Cię pod względem teoretycznym do wykonywania zawodu?” 18% absolwentów kognitywistyki i komunikacji odpowiedziało, że studia „przygotowały” ich pod względem teoretycznym do wykonywania zawodu. Żaden absolwent kognitywistyki i komunikacji nie uznał, że studia „przygotowały” go do tego „w pełni”. W skali całego Uniwersytetu odsetki te wynosiły, odpowiednio, 30% i 11%.

Na pytanie „W jakim stopniu ukończone studia pomogły Ci w rozwinięciu umiejętności specjalistycznych?” 9% absolwentów kognitywistyki i komunikacji odpowiedziało, że studia „pomogły” im w rozwinięciu tych umiejętności. Żaden absolwent nie odpowiedział, że pomogły mu one „w dużym stopniu”. W skali całego Uniwersytetu odsetki te wynosiły,

odpowiednio, 27% i 13%.

Na pytanie „W jakim stopniu ukończone studia pomogły Ci w rozwinięciu znajomości języków obcych?” 27% absolwentów kognitywistyki i komunikacji odpowiedziało, że „pomogły” im one w rozwinięciu znajomości języków obcych. Żaden absolwent nie odpowiedział, że pomogły mu one „w dużym stopniu”. W skali całego Uniwersytetu odsetki te wynosiły, odpowiednio, 15% i 9%.

Na pytanie „W jakim stopniu ukończone studia pomogły Ci w rozwinięciu umiejętności informatycznych?” 9% absolwentów kognitywistyki i komunikacji odpowiedziało, że „pomogły” im one w rozwinięciu tych umiejętności. Żaden absolwent nie odpowiedział, że pomogły mu one „w dużym stopniu”. W skali całego Uniwersytetu odsetki te wynosiły, odpowiednio, 12% i 5%.

Na pytanie „W jakim stopniu ukończone studia pomogły Ci w rozwinięciu umiejętności interpersonalnych?” 36% absolwentów kognitywistyki i komunikacji odpowiedziało, że „pomogły” im one w rozwinięciu tych umiejętności, a 18%, że „pomogły” im one „w dużym stopniu”. W skali całego Uniwersytetu odsetki te wynosiły, odpowiednio, 30% i 15%.

W świetle zdobytych informacji wydaje się, że najmocniejszą stroną kierunku kognitywistyka i komunikacja w ocenie jego absolwentów jest rozwijanie umiejętności interpersonalnych oraz znajomości języków obcych, zaś najsłabszą praktyczne przygotowanie do wykonywanego przez nich zawodu.

Wnioski (rekomendacje dla WSZJK):

1. Dalsza analiza badań losów absolwentów UwB przeprowadzonych przez Biuro Karier.

Realizacja rekomendacji WSZJK oraz USZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Brak rekomendacji.